

10.10.2022 D/40/04.07.02/2022

Tarkastuskertomus 10/2022 Suomi.fi-palvelujen tilanne ja kehitys

Yhteenveto kertomusluonnoksen lausunnoista

Valtiontalouden tarkastusvirasto on saanut viitekohdassa mainitun tarkastuskertomuksen luonnoksesta palautetta seuraavasti:

- Maanmittauslaitos, 20.9.2022
- Valtiovarainministeriö, 27.9.2022
- Työ- ja elinkeinoministeriö, 27.9.2022
- Maa- ja metsätalousministeriö, 28.9.2022
- Digi- ja väestötietovirasto, 30.9.2022

Lausunnonantajilla on ollut tilaisuus

- lausua näkemyksensä tarkastuskertomusluonnoksessa esitetyistä tarkastusviraston kannanotoista sekä
- esittää kertomusluonnoksen tekstiin korjaus- ja täsmennysehdotuksia.

Ennen lopullisen tarkastuskertomuksen antamista tarkastusvirasto on kertomusta viimeisteltäessä ottanut huomioon palautteen seuraavasti:

Lausunnonantajien näkemykset kannanotoista

Kaikkien palautteen antajien lausunnoissa on esitetty tukea kertomusluonnoksen kannanotoille ja pidetty niiden pohjalta annettuja suosituksia perusteltuina.

Digi- ja väestötietovirasto korostaa omassa lausunnossaan yhteisten tukipalvelujen tausta-ajatuksena kustannustehokkuutta, joka tulee siitä, että yksi palvelu tuotetaan vain yhteen kertaan. Lisäksi virasto painottaa, että Suomi.fi-palvelut ovat alustapalveluja, joiden hyödyntäminen tulisi huomioida kaikissa kehittämishankkeissa. Myös Maanmittauslaitos näkee omassa lausunnossaan Suomi.fi-palvelujen roolin samankaltaisena.

Palvelujen asiakaslähtöisyydestä Digi- ja väestötietovirasto tuo lausunnossaan esiin, että yhteisten tukipalvelujen tuottamiselle on jo KaPA-laissa asetettu erinäisiä vaatimuksia, joita on priorisoitava korkeammalle kuin esimerkiksi yksittäisten asiakastarpeiden täyttämistä. Lisäksi lausunnossa todetaan, että keskitetyt palvelut ovat aina kompromisseja, joiden on tarkoitus olla riittävän hyviä mahdollisimman monelle. Tarkastusvirasto ei pidä lausunnossa esitettyjä näkemyksiä kertomusluonnoksen kanssa ristiriitaisina. Kertomusluonnoksessa on esimerkiksi todettu, ettei yksi palvelu tai ratkaisu pysty täyttämään kaikkia tarpeita, mikä on lähtökohdat huomioiden ymmärrettävää. Kuitenkin juuri tästä syystä tarkastusvirasto on suosituksessaan halunnut painottaa käyttäjäorganisaatioiden kanssa käytävää vuoropuhelua ja sitä, että kehittämistä kohdennettaisiin asiakkaiden kannalta oleellisiin tarpeisiin ja käyttötapauksiin. Suositusten taustalla on ollut ajatus, että kun yhteinen tukipalvelu ei luonnollisesti pysty täyttämään kaikkia tarpeita, niin palveluissa pyrittäisiin tekemään mahdollisimman selväksi, mitä tarpeita kehittämisessä painotetaan ja millaisiin käyttötapauksiin palvelut erityisen hyvin sopivat.

Lausunnonantajat näkevät Suomi.fi-palvelujen strategisen tason ohjauksessa kehittämistarvetta. Lausunnoissa nousee yhtenä kysymyksenä esiin erityisesti se, voidaanko strategista ohjausta toteuttaa vahvemmin kehittämällä nykyistä tulosohjauk käytäntöä vai tarvitaanko sen rinnalle edelleen jokin erillinen strategisen ohjauksen toimintamalli. Tarkastusvirastolla ei ole ohjauksen toteutustapaan erityistä kantaa. Oleellista on kuitenkin se, että valittu toimintamalli mahdollistaa KaPA-laissa ja muussa soveltu-

vassa lainsäädännössä esitettyjen ohjaustehtävien ja -vastuiden tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen toteutumisen.

Lausunnot eivät ole antaneet aihetta muutoksiin lopullisen tarkastuskertomuksen kannanotoissa tai suosituksissa.

Havaintoihin liittyvät täsmennys- ja korjausehdotukset

Valtiovarainministeriö ja Digi- ja väestötietovirasto toivat lausunnoissaan esiin tiettyihin kertomusluonnoksessa esitettyihin havaintoihin liittyviä täsmennyksiä tai lisänäkökohtia. Tarkastusvirasto on soveltuvin osin ottanut ne tekstimuutoksina huomioon lopullisessa tarkastuskertomuksessa.

Lisätietoja: Johtava tuloksellisuustarkastaja Toni Äikäs, p. 09 432 5710